

CNSAS,
— Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

Primit - Col. Slăniceanu N.
Sursa - "VOINEA"
Locul = Dom. sursei
Data = 7.02.1984
Nr.0019772/00

304

1080

N O T A

Duminică 5 februarie , spre orele 14, au venit la locuința sursei "invitatii", în frunte cu Cornel Coposu, urmat de Comandorul Gh. Mocanu de fostul director al ziarului "Dreptatea N. Carandino, de Serban Ghica, fost al doilea secretar al lui Iuliu Maniu și Camil Demetrescu , fost la Direcția Cifrului Ministerului Afacerilor Străine.

Incepînd masa la ora 14, cei cinci oaspeti s-au încălzit, pe măsura aducerii mîncărurilor și băuturilor, deslegîndu-și limbile, ca și sacul cu amintiri și cu ultimile stîri.

A fost evocată, întîi, figura lui Iuliu Maniu, al cărui rol la Unirea din 1918 este acum, complet ignorat.

C. Coposu a ținut să relateze că la Comitetul de Cultură și Educație Socialistă a avut loc o ședință specială, presidată de Suzana Gișea și în deschiderea căreia, C. Mitea, consilier de presă, a arătat că aniversarea Unirii trebuie făcută într-un cadru sărbătoresc, cu o propagandă adevărată, spre a se răspunde astfel, campaniei de revendicare a Ardealului de către unguri. C. Mitea a atras atenția însă că numele lui Iuliu Maniu nu trebuie să apară, sub nici o formă, în toată această comemorare.

Bani Ghica a replicat "Totuși în lucrarea lui Ion Scurtu titularul catedrei de istorie contemporană la Facultatea de istorie din București, numele lui Iuliu Maniu este amintit de 37 de ori".

N. Carandino a susținut că această cifră este cu mult de-păgită. Apoi , N. Carandino a făcut unele precizări, auzite de la Iuliu Maniu, cu care el a stat în același celulă la Sighet atestînd faptul că sub stăpînirea maghiară, seful Partidului național din Transilvania n-a suferit nici o zi închisoare"Acesta, pentru că în ciuda tuturor asupririlor, Austro-Ungaria era totuși, un stat de drept" Faptul a fost confirmat și de C. Coposu căruia Iuliu Maniu i-a făcut aceleasi mărturisiri.

In acest capitol a fost amintită "Istoria Partidului Național Tărănesc tipărită la Madrid de Pamfil Seicaru, lucrare despre care C. Coposu

.//.

CNSAS,
— Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

- 2 -

a susținut că guvernul nostru a plătit-o lui P.S. cu 30000 dolari, numai ca să-l denigreze pe Iuliu Maniu "Afacerea a fost perfectată prin fiica lui P.S. Viorella, care a purtat și valiza cu documente, trimisă de guvernul nostru la Madrid".

Să N. Carandino și Camil Demetrescu au acuzat pe P.S. că în cînd talentului lui de gazetar, n-a avut o linie morală în activitatea lui, trecind, după cum era plătit de la o atitudine la alta diametral opus.

N. Carandino "Să acuzați pe Iuliu, care se află pe moarte, în închisoare, de lipsă de patriotism este ultima porcărie".

Camil Demetrescu P.S. a făcut jocul tuturor partidelor dar nu-i era permis să facă și pe servitorul P.C.R.-ului.

C. Coposu - vorbind despre carteau lui Ion Scurtu, a adăugat amănuntul "Văzindu-l pe autor, i-am reproșat că ultimul capitol(al VI-lea) anulează pe toate celelalte".

Atunci, I. Scurtu i-a mărturisit că acela nu-i capitolul lui, ci a fost pus de tev. Enache, din carteau lui Fătu.

Apoi, N. Carandino a vorbit despre lasitatea generalilor din secția militară P.M.T., care gineau sedințe plănuind soluțiile pentru atacul asupra Moscovei, pentru că, la procesul Maniu, să spună, cu totii, că au fost permanent filo-rugi, dar numai Iuliu Maniu, i-a făcut să devină antisovietici.

Venind vorba despre incultura conducătorilor de azi N. Carandino a arătat că pînă și unii scriitori (Eugen Barbu) dau dovadă de o crasă ignorantă. Astăzi Eugen Barbu a fost proclamat membru al Academiei de științe din New-Jork.

C. Coposu - Acolo este proclamat membru oricine dă o taxă de 1000 dolari.

Discutîndu-se din nou, situația din gara noastră, N. Carandino a arătat, în contrast, curajul polonezilor care, deși în hotăr cu U.R.S.S., duce și acum luptă pentru "dezrobire".

Bani Ghica - Dar acolo este și biserică romano-catolică, al cărui popă este polonez.

N. Carandino - La voi nu este biserică ortodoxă ? De ce nu luptă așa cum luptă biserică poloneză ?

N. Carandino a finit să precizeze că Mîcotan, directorul acestui ~~ștef~~, a venit astă-vară în România, ca să-și incaseze "tributul" din partea guvernului nostru. El este omul Partidului Or, eu stiam acest lucru, și deși l-am vizitat la hotelul Athenee Palace"

•//•

305
102

nu am avut confidențe cu el".

"Cazul Penescu" a fost, apoi, dezbatut pe larg de foștii P.N.T.-iști, care au declarat că, deși pus secretar general al partidului de Mihai Popovici, l-a trădat și pe acesta și pe Iuliu Maniu, înainte de a fi trimis de guvern la Paris, N. Penescu s-a dus la Adela Popovici, spre a afla de la ea dacă șefii P.N.T. au depozite de bani în străinătate.

Venind vorba de starea actuală de la noi, N.Carandino s-a lansat într-o violentă filipică împotriva regimului comunist susținând că după exterminarea clasei de intelectuali va fi nevoie de cel puțin 100 de ani pentru a se reface o pătură de conducători cu larg orizont politic.

"Noi a spus N.Carandino - am ajuns sub cel mai de jos nivel al dezastrului politic și economic și al decăderii morale

C.Coposu a povestit cum un prieten al său, aflat ca ofițer în misiunea americană de la București în 1945 , și-a trimis soția, care avea rude în Bulgaria să le viziteze la Sofia- după trei zile soția lui a venit îngrozită că întelec-tualii din familia ei fuseseră exterminati".

Camil Demetrescu: "Noi am fost mai crunt pedepsiti, prin faptul că am fost lăsați în viață și supuși celor mai groaznice chinuri în inchisori și la Canal. De multe ori, mă gîndeam c-ar fi fost mai bine să murim."....

N.Carandino a povestit pe larg impresiile lui din sejurul la Atena (decembrie 1983- 3 ianuarie 1984) unde există o abundență extraordinară"Am fost frapat, de la început, de pîinea albă aflată pe piață, de magazinele, băncile, hotelurile (sînt 5000 hoteluri și pensiuni), ca și de circulația celor 15.000 taxiuri, pe cînd la noi circulă maximum 200 - 300 taxi-uri. Vin la Atena 3 milioane de turisti pe an, pentru a se bucura, atîț de mare (Pireul este d la 18 km) cît și de munte (o stațiune climaterică tot la 18 kilometri distanță de capitala Greciei).

Intrebat de orientarea procomunistă a prim-ministrului Papandreu N.Carandino i-a făcut acestuia un portret din care reiese că este un foarteabil politician(cu educația făcută în S.U.A.) și care dorește să obțină avantaje cît mai mari la americani, pentru intrarea în N.O.T.O. și pentru bazele acestora în Grecia. Turcii au aceste avantaje, de ce nu le-ar obține și grecii ? Apoi, să nu uităm că în timpul ce noi am avut de suferit în întreaga istorie din partea rușilor, grecii

-4-

își datează independența țării lor numai războaielor duse de vecinii noștri de la Răsărit, împotriva imperiului otoman. Acum, turcii, după ce au luat o treime din insula Cipru, au pretenții și la o parte din Marea Egee în care se găseste petrol.

Vrînd să se mai discute despre regimul nostru de guvernare N. Carandino a ripostat cu vehemență "Nici nu merită să mai vorbim despre acest regim care este sub orice critică. Probabil că numai Botswan se mai află într-o situație mai rea decât noi".

Sursa, vrînd să-l atragă în discuție și pe fostul comandor G. Mocanu, i-a amintit acestuia că în 1943, cînd Mocanu făcea cronică militară la revista "Curentul Familiei" (condusă atunci de N. Carandino) și la ziarul "Evenimentul" (condus de I. Vinea) sursa, venind din provincie a fost sfătuită să se poarte cît mai bine cu basarabenii și cu bucovinenii, deoarece în mod sigur Germania pierde războiul".

Acum, ce pronostic faci, drăgădă Gogule?

l-a întrebat sursa.

Pronosticul meu este să se va ajunge la distrugerea comunismului" a răspuns G. Mocanu. La acesta, Bani Ghica a ținut să adauge "Din nefericire, asta nu se va întâmpla cît vom mai fi noi în viață".

Cu acest prilej, s-au precizat vîrstele celor prezenți Comandorul Mocanu - 80 de ani; N. Carandino 79 de ani; C. Coposu 68 de ani; Bani Ghica 65 de ani. Camil Demetrescu nu și-a spus vîrsta. El a început să rezume din "Memoriile" lui Truman și ale generalului Mac Arthur, spre a susține că "România a fost vîndută rușilor de Roosevelt și Churchill, iar Conferința de la Moscova din decembrie 1945 a fost dominată de Vișinski, care a dus de nas pe ambasadorii S.U.A. și Angliei, Harriman și Sir Archibald Clark.

N. Carandino a relatat despre întrevaderea ce-a avut-o atunci, cu ambasadorul S.U.A. la Moscova, Harriman, care l-a asigurat că s-a obținut deplina libertate a scrișului pentru ziarele opozitiei.

Camil Demetrescu și C. Coposu au subliniat și ei că și după Roosevelt și Truman, nici un alt președinte -S.U.A. n-a ridicat nici un deget pentru apărarea libertăților în România

.//.

- 5 -

306

"Si nici astăzi nu se face nimic de către S.U.A. au conchis ei.
C.Coposu, având propagandă o partidă de bridge în str.
Paris, la inginerul Nicolăescu, a părăsit masa la ora 16,30.
Ceilalți au mai stat pînă la ora 17, cînd au plecat
în corpore așa cum veniseră.

106

VOINEA

5 februarie 1984